

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto K 5.— za pol leta „ 2.60 za četrt leta „ 1.30

Naročnina se pošilja upravništvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice hšt. 5. List se pošilja do odpovedi.

Deležniki katol. tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri gospodu Novak-u na velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 12 h, dvakrat 18 h, trikrat 24 h.

Štev. 8.

V Mariboru, dne 24. februarija 1898.

Tečaj XXXII.

Cesarjeva petdesetletnica in Slovenci.

Náš presvetli cesar Franc Jožef I. slavijo letos 50letnico svojega vladanja. Vsi narodi avstrijski se jim hočejo o tej priliki pokloniti in svoje želje izraziti, tudi mi vedno zvesti Slovenci ne smemo zaostati. Ali naši zastopniki v deželnem zboru štajarskem, koroškem, goriškem, tržaškem in isterskem se žal, ne jemljejo v poštev, zato mora v imenu vseh Slovencev govoriti kranjski deželni zbor, in njegov poročevalec, g. dr. Zitnik, je že sestavil načrt adrese ali udanostnega pisma, katero tudi mi štajarski Slovenci s polnim srcem podpisemo. Naj se ta načrt v vseh točkah vsprejme! Glasi se tako-le:

Pet desetletij letos mineva, odkar Vaše veličanstvo z močno roko, veliko požrtvovalnostjo, plemenitim samozatajevanjem, moralnim pogumom in očetovsko ljubeznijo v resnih in nevarnih časih skrbno čuva in modro vlada veliko državo različnih narodov. Ta izredni dogodek, ki se sedaj v teku zadnjih štirih sto let prvič ponavlja v zgodovini preslavne Habsburške vladarske hiše, prešinja z velikim veseljem vse narode širne države. Vse kronovine, vsi narodi tekmujejo, da svojemu vladarju, svojemu skupnemu dobrotljivemu očetu, v dobrodelnih napravah in iskrenih besedah tem povodom izrazijo čustva hvaležnosti, neomahljive udanosti in neomejene ljubezni.

Pri tem rodoljubnem in lojalnem tekmovanju pa kranjska dežela ne zaostaja za dru-

gimi deželami in kraljestvi. Šeststoletna zgodovina spričuje, da kranjsko prebivalstvo ni nikdar prelomilo prisege preslavni Habsburški vladarski hiši in se nikdar ni majala njegova zvestoba. Kot junaki so kranjski sinovi na nešteti bojiščih prelivali svojo kri za vladarja in dom. To neomahljivo zvestobo in udanost Vašemu veličanstvu in presvetli cesarski rodovini ob tej izredni priliki slovesno ponavlja in prisega verno udani kranjski deželni zbor kot zakoniti zastopnik vojvodine kranjske v imenu vsega prebivalstva ter se preudano zahvaljuje neizmerni milosti in blagonaklonjenosti Vašega veličanstva za brezštevilne dobrote, s katerimi je cesarska velikodušnost lajšala bedo in zdravila rane naše drage domovine ter vedno ožje spajala vez ljubezni med vladarjem in ljudstvom.

V zadnjih petdesetih letih se je v Avstriji v velikanski meri razvilo politično, gospodarsko in socijalno življenje, za kar se moramo v prvi vrsti zahvaliti neutrudni skrbi Vašega veličanstva za duševni in gmotni blagor vseh državljanov. Vašega veličanstva najplemenitejša težnja in vzvišena želja je bila vedno, da se po času primernih napravah in potrebnih preosnovah skupna država prenavlja in pomlaja, da se na podlagi prave prostosti, na podlagi popolne enakopravnosti vseh narodov v državi in enakosti vseh državljanov pred zakonom ter sodelovanjem ljudskih zastopnikov pri zakonodajstvu povzdigne domovina do svetovne slave in moči ter postane nerazrušna stavba v viharjih časa in prostorna hiša za vse rodove različnih narodov, ki so že stoletja združeni

pod žezlom preslavnih očetov Vašega veličanstva.

Pomneč ta vzvišena načela, katera je Vaše veličanstvo modro in velikodušno ustvarilo kot podlago normalnemu razvoju ustavnega življenja v državi, od srca obžalujemo, da so v zadnjem času do vrhunca vsplamтели narodni boji; odločno obsojamo z zadnje nečuvence prizore v poslanski zbornici, ki so preprečili redno delovanje državnega zbora, škodili ugledu države ter posredno pospeševali namere razdirajočih življev.

Iskreno želimo, da vsi krogi čujejo in poslušajo Vašega veličanstva očetovski klic: »Viribus unitis!«; da se poležejo viharji, doseže pravična sprava med narodi na podlagi popolne enakopravnosti in avtonomije narodov. Želimo, da se prej ko mogoče zopet prične redno delovanje državnega zbora, nagodba z Ogersko sklene ustavnim potom, kakor ustreza upravičenim zahtevam in potrebam naše državne polovice in skupne države, in da ljudski zastopniki v državnem zboru v soglasju z nameni Vašega veličanstva stvarno in brez izgube časa uspešno rešujejo vevlažne naloge in mnoga pereča vprašanja ter pospešujejo razvoj javnega življenja v verskem, kulturnem, socijalnem in gospodarskem oziru na krščanski podlagi. — (Konec prih.)

Listek.

Od doma.

(Piše posestnik J. K. Primurski.)

I. Ostani mi vse zdravo v srečni moji vasi, v divnem prostoru, katerega obdaja čarobni šum reke Mure! Take želje so mi govorile iz srca, ko sem se dne 10. avgusta odslovil od dragega mi kmečkega doma in svojih sovaščanov in ko sem pri vaški kapelici krenil na severno stran. Za nekaj dni sem slovo vzel od okolice, kjer priroda seje svoje zaklade pridnim prebivalcem po lepih, ravnih prostorih muropoljskih.

Že dolgo vrsto let nisem našel časa, da bi pogledal po svetu, kakor se je to godilo nekdanj, ko sem bil še mlad. Zakovan v svoje kmečke trdne verige, te me že blizu dvajset let niso puščale od doma. No, priložnost se je ponudila sedaj, da bi potoval tje, kjer si je naša ljuba mati Marija izbrala svoje torišče, da se jej laglje za razne milosti priporočamo, in tudi ob enem potožimo svoje križe in težave, osobito kmečke. Odločil sem se torej potovati na »božjo pot« — v Marjino Celje.

Za potovanje je treba si marsikaj prerediti vsakdo po svojem, da si ve pomagati.

Med ostalim sem si oskrbel potrebni zemljevid, kupil sem seveda tudi vozni listek. Bil je krasen dan in železnični vozovi so od prijaznega Ljutomera drdrali čez gladko Mursko polje. Potovalec si želi pač lepih dni. Meni je bila sreča mila, da mi ves čas ni bilo treba dežnika odpreti, razun proti postaji Kernhof na Avstrijskem; tam pa ni bil dež, ampak pršila je planinska gosta megla.

Železnemu konju sem se izročil pri postaji »Križovci«. Ne daleč od iste sta doma znana pisatelja, p. n. gospoda: dr. Križanič, kanonik v Mariboru, in dr. Križan, profesor v Varaždinu. V vlak nas je vstopilo 17 romarjev. Mimo postaje Bučevci smo se pripeljali do kraja Hrastje-Mota, kjer so luč belega dneva bili zagledali prevzvišeni gospod dr. Missia, knezonadško goriski. Če si se vozil še sedemnajst minut, čul si sprevodnika, da je zaklical: »Bad Radein«. Na prejšnjih štirih postajah je zraven nemškega napisal tudi beseda slovenska. Peta postaja ne pozna več imena slovenskega, čeravno se nahaja na čisto slovenski zemlji, pri vasi, od nekdanj »Rádenci« imenovanj. Tukaj se začne vrsta studentev za vodo slatino, vrsta vrelcev, kakoršnih se po dolinicah ob potoku Ščavnica nahaja mnogo. V Radencih je tekla zibelka prerano umrlemu mlademu pisatelju slovenskem in učitelju Josipu Freuensfeld-u.

Nadalje odtod je na slovenskih tleh šesta in zadnja postaja: Gornja Radgona. Tu še se bje boj zavoljo narodnosti med Nemcem in Slovencem. Toda o svojem času so pri Radgoni Slovenci z mečem v roki premagali Turke, z uma svetlim mečem bodo v naših časih premagali še tamošnje »Nemce«. Naj se samo kmetom malo bolj zjasni!

II. Pri Radgoni nas je vlak prepeljal čez reko Muro. In tukaj smo dali slovo zemlji slovenski. Koder smo se vozili dalje po Štajarskem, nas sedaj samo imena spominjajo še na to, da so nekdanj prebivali Slovenci po celej deželi, torej tudi okoli Marjinega »Sela«, kamor nas je sedaj vodila pot. Kraj »Gosdorf« na pr. pove, da je tukaj svojedobno bil še slovenski »Gozd«, a danes je vse nemško. Ta postaja železniška je sred lepega polja, o kakšnem »gozdu« pa tam ni sluha ne duha. Po tej nemškej ravnici smo se vozili, kakor »vozni red« priča, eno uro in 40 minut.

Dospeli smo v Spielfeld. Kar se nas je romarjev bilo tukaj zbralo, spravili so nas v tri vozove. V istih smo čakali prihod posebnega vlaka, ki je božjepotnike Marijaceljske začel vsprejemati po postajah ob bregovih svetlojasne Savinje. Ko je »posebnež« prisopihal, so naše tri vozove kar prikapčali k romarskemu vlaku. Drdral je z nami na-

Pisma s Kranjskega.

III.

Da je kranjska liberalna «narodna» stranka bila zvezana z Nemci, to se je pokazalo zopet v deželnem zboru dne 1. febr. Poslanec dr. Žitnik je v imenu finančnega odseka predlagal, naj se svota 2700 gld., katero zahteva deželni šolski svet za neobligatni nemški pouk v slovenskih šolah, ne izplača. Stvar je namreč ta-le: Leta 1880., ko so imeli še Nemci večino v kranjskem deželnem zboru, sklenil je ta zbor, da se uvede nemščina kot obligaten predmet v vse ljudske šole. Deželni šolski svet je temu v toliko ustregel, da je leta 1881. uvedel pouk nemškega jezika kot neobligaten predmet na dvo- in trirazrednicah z dostavkom, če se za ta pouk oglasi vsaj 10 učencev. Temu pouku so bile na teden odkazane po štiri učne ure. Zaradi tega je tedanji deželni zbor postavil v proračun norm. šol. zaklada 500 gld., tri leta pozneje pa 600 gld. Iz te svote je dež. šolski svet izplačeval nagrade onim učiteljem, ki so poučevali nemščino kot neobligaten predmet, čeprav so slovenski poslanci odločno ugovarjali. Leta 1890. pa slovenska večina v deželnem zboru te nagrade ni več dovolila. Kljub temu pa so nekateri učitelji še nadalje poučevali nemščino kot obligaten predmet do leta 1896. Za te učitelje zahteva torej dež. šolski svet svoto 2700 gld.

Katoliško-narodni poslanci so to zahtevo odklonili, ker dotični pouk je bil brez uspeha, in ker je dež. zbor že pred leti izjavil, da ga ni več volja denar v ta namen trošiti. Sprejet pa je bil predlog liberalnega poslanca Višnikarja, da se dovoli svota 1060 gld. 20 kr. za šolsko leto 1890/91, kakor zahteva dež. šolski svet. Za ta predlog so glasovali Nemci in — sedem članov «narodne» stranke.

Dne 4. febr. je ljubljanski župan poslanec Hribar stavil predlog, naj vlada skrbi, da se slovenskim dijakom na vseučiliščih na Dunaju, v Gradcu in drugod ne bodo kratile pravice. Sprožil je tudi misel, naj se ustanovi slovensko vseučilišče v Ljubljani. Baron Schwegel, grof Barbo in dr. Schaffer pa so zagovarjali naduto nemško dijaštvo. Zelo ostro je odgovarjal na to poslanec Kalan, očitajoč, da se je celo Schwegel, sin slovenskega naroda, udeleževal obstrukcije.

Dočim je bilo v preteklih dnevih na Dunaju, v Gradcu, v Pragi in drugod mnogo narodnostnih bojov, zlasti med dijaštvom, bila je Ljubljana mirna. A tako ni moglo ostati. Pretekli teden so začeli nemški vseučiliščniki v Ljubljani izzivati. Prišlo je že do par prask. Napovedan je bil že «bumel», ka-

tereza so hoteli ljubljanski nemški dijaki z dunajskimi in graškimi tovariši v Ljubljani prirediti. A na izrečno željo deželnega predsednika so to nevarno igro vendar le opustili. Vendar pa preprirov ni še konec. Zadnje nedeljo so se ponavljali hrupni nastopi v «Zvezdi» pred kazino. Tega Slovenci pač ne moremo in ne smemo trpeti, da bi razposajeni nemški, prav za prav nemškutarski bursi na naši zemlji svoje burke uganjali!

Danes pa Vam moram dve prav veseli novice poročati in sicer: Sprava med obema slovenskima kluboma deželnih poslancev se je dne 21. febr. dosegla. Poslanci ostanejo v svojih dosedanjih klubih. Vzajemno delovanje, katero naj velja za vse dežalnozborske stvari, pa bode vodil skupni odbor, v katerega vsak klub imenuje po štiri člane. Kar je sklenila večina tega odbora, vezalo bode vse člane obeh klubov. O čemer se odbor ne zjedini, pride v skupno posvetovanje vseh slovenskih poslancev. Resolucije zadnjega vseslovenskega shoda so naloge bodočega vzajemnega delovanja. Oba kluba sta zavezana delovati na to, da se ublaže in polagoma odpravijo naspotja v kranjskih slovenskih strankah sploh ter tako doseže občna trajna sloga.

Novica, da je ljubljanskim škofom imenovan mil. g. dr. Anton Jeglič, zbudila je tudi po vsej deželi veliko veselje. Prvz. knezonadškof dr. Jakob Missia dobé v njem vrednega naslednika, ki bo v njih apostolskem duhu vladal lepo ljubljansko škofijo. Dr. Anton Jeglič je bil rojen v Begunjah na Gorenjskem dne 29. maja 1850., v mašnika posvečen 27. julija 1873. Potem je bil tri leta na Dunaju, kjer je dobil doktorat sv. pisma. Nato je nekaj mesecev potoval po Nemškem in v Italiji. Vrnivši se v domovino, je bil par let kaznilnični kurat v svojem rojstnem kraju. Odtod je prišel 1879. v Ljubljano kot podvodja v semenišče. Leta 1882. je bil imenovan stolnim kanonikom v Serajevem; pozneje je postal generalni vikarij tamošnjega nadškofa, lansko leto pa pomožni škof. Škof Jeglič je jako duhovit, nadarjen in delaven mož, pobožen in ponižen duhovnik ter slovenski in hrvaški pisatelj. Srečna ljubljanska škofija, ki dobi takega višjega pastirja!

Deželni zbor štajarski.

Za poldnevni šolski pouk so po poslancu g. J. Žičkarju zopet prosile občine Veternik v kozjanskem okraju, Sromle v brežiškem okraju, in veliko število starišev iz Št. Florijana v Doliču. V seji dne 16. febr. je tarna nemški narodnjak Rokitsky, kakšna krivica

se godi nemškim študentom v Pragi, da ne smejo svojih nemških trakov in kopic nositi in zahteva od deželnega zbora pomoči. C. kr. namestnik se je upiral očitaniu, kakor da bi vlada zatirala nemštvo. To itak vemo.

Obširni razgovor se je vnel o Stallnerjevem predlogu, naj se postava zastran volitev v okrajne zastope spremeni tako, da bo ne samo veliko zemljiško posestvo, temveč tudi veliki hišni razredni davek merodajen, kdo ima pravico voliti v velikem posestvu. Vsled tega postavnega predloga bodo, ako se od cesarja potrdi, okrajni zastopi v Celju in na Ptuj prišli zopet v nemške roke. Ni se torej čuditi, da je kar pet slovenskih deželnih poslancev ta dan poseglo v razgovor in so razkrivali krivice, ki se godijo že po zdajšnji okrajnozastopni postavi kmečkemu stanu ter slovenskim prebivalcem in se bodo godile še večje krivice v prihodnje, če se sprejme ta predlog.

Govorili so proti tej postavi: gg. dr. Serneck, J. Žičkar, dr. Rosina, dr. Jurtela in dr. Dečko. Pobijali so nasprotno govornike tako, da so slednjič vsi umolknili. Med govorom g. dr. Dečka je zabavljaj Stallner proti «vindišarjem». G. dr. Dečko mu je zaklical: «molčite!» Na to je nastal po hiši silen hrup in trušč; Stallner stopi pred dr. Dečka in že smo menili, da nastane — pretep; toda duhovi so se pomirili. Kmalu potem imenuje g. dr. Dečko zdajšnje postavo zastran volitev v okrajne zastope lopovstvo (gaunerei). Nastal je nov grozen ropot po celi zbornici.

Čisto enako, kakor slovenski poslanci so se ustavljali temu predlogu tudi nemški kmečki poslanci Herk, Hagenhofer in Wagner ter kazali na velike krivice, katere se godijo kmetom vsled te postave. Izmed nemških liberalcev si ni upal nihče zagovarjati tega postavnega načrta. Le Posch je rekel, da zgornještajarski kmetje so zadovoljni s to spremembo. Stallnerju pa se je bralo na licu, kako resnična je bila beseda g. dr. Dečka, da zahteva Stallner spremembo te postave, da zamore on zopet priti v večino v celjskem okrajnem zastopu. Baron Hackelberg je skušal ovreči besede naših poslancev gg. dr. Rosine in J. Žičkarja, ki sta trdila, da se je skozi 20 let, od leta 1866. do 1886. krivo tolmačila ta postava in se zdaj tolmači, vsled razsodbe upravnega sodišča, pravično, ker namreč zdaj ni hišni davek merodajen pri volitvi v velikem posestvu.

Po predlogu Hagenhoferja se je imenoma glasovalo o tem predlogu. Sprejel se je z 35 glasovi proti 13. Baron Rokitsky, ki se povsod širokousti, kako velik prijatelj je kmetom, je zbežal iz zbornice pred glasovanjem. S tem je najbolje pokazal, da je prvi nasprotnik kmečkemu stanu, če se kmetom prilizuje z neumnimi predlogi, ki se izpeljati ne dajo. Omeniti še moram, da je v tej seji zopet prebral g. dr. Dečko slovensko interpelacijo zastran šole v Petrovčah. Nemški purani so kar zbežali iz zbornice, ko se je začela prebirati interpelacija. Nihče ni več ugovarjal; bil je mir. Nemški konservativci so ostali v hiši.

Dne 18. febr. je bilo na dnevnem redu važno sporočilo o štajarskem vinarstvu, posebno o tem, kaj je storila dežela lani za povzdigo onih vinogradov, ki so pokončani po trtni uši. Vsled sklepa lanskega deželnega zbora je razdelil deželni odbor 20.000 gold. kot brezobrestna posojila; ravno toliko je dala tudi država. Za leto 1898. nasvetuje vinarški odsek 30.000 gold. Ker je upati, da bo država tudi dala enako svoto, bode se razdelilo skupaj 60.000 gold. K tej točki se je oglasil poslanec g. J. Žičkar ter se krepko potegnil za naše vinogradnike. Ta njegov važni govor objavimo prih. v celoti. Zahteval je, naj se svota za brezobrestna posojila za leto 1898. zviša na 50.000 gold. Ta predlog se ni zadostno podpiral, znamenje, da naši vinogradniki nimajo upanja, da se jih usmili kedaj nemška gospoda v Gradcu.

V Brucku na Gornjem Štajarju se ima ustanoviti deželna gozdarska šola. Samo po-

prej proti Gradcu. Vozov bilo je 28. Mene kot kmeta zanimalo je polje, ki je bilo dobro obdelano in rodovitno. Kolikor bliže je mestu, toliko večja je bila sprememba. V obližju Gradca videlo se je dosti zelja. Saj pa mesto ne potrebuje ravno malo živeža. V istem so dne 31. decembra 1890 našeli 112.069 prebivalcev. Vsako leto priraste število za dve do 3 tisoč oseb, tako bi torej lani Gradec imel 125 do 130 tisoč stanovnikov. Leta 1869. je v mestu prebivalo še samo 81 tisoč ljudi.

Okoličani graški torej zelenjad lahko spravijo v denar. Tako tudi druga živila, posebno še mleko, zavoljo tega je pa po polju videti izredno mnogo pese in druge krme, ki jo pokladajo kravam, ker dojnica daja dobre obresti, ako se mleko razpeča še v stanju prvotnem, svežem, t. j. kot mleko. Skoz maslo in sir je živinorejec že na škodi. To pač lahko vsaka naša gospodinja zna iz lastne skušnje. One namreč imajo v Ljutomeru vsako nedeljo in vsaki četrtek »ženski sejem«, to seveda ne zavoljo tega, da bi tam ljudje »ženske« kupovali ali prodajali, ampak »sejem« se tako imenuje zavoljo tega, ker tam vrle naše gospodinje, torej ženske prodajajo reči, katere imajo one na skrbi, t. j. mleko, sir, potem zabelo, goske, race, kokoši, zelenjad, itd. Na trg pa tudi od drugod prihajajo zopet navadno ženske, ki tukaj blago

kupujejo, prekupovalke ga prodajajo največ v Varaždinu.

Naj bi se mlekarstvo v naši deželi povzdignilo, v ta namen se je imenoval poseben potovalni učitelj za živinorejstvo in mlekarstvo. To službo je nastopil dne 1. sept. lani našim kmetom že znani gospod Martin Jelovšek. On prebiva pri kmetijski šoli v Grottenhofu blizu Gradca. Za delokrog mu je odločen srednji in slovenski del naše dežele, t. j. področje okrajnih glavarstev: Brežice, Celje, Slovenji Gradec, Maribor, Ptuj, Ljutomer, Lipnica, Radgona, Weiz, Voitsberg, Hartberg, okolica Gradec, Feldbach, Lonč. Imenovanec na svojem potovanju razlaga v gospodarstvu v obče in posebič o živinorejstvu in mlekarstvu. Občine in društva, ki učitelja želijo, morajo se oglašiti pri deželnem odboru v Gradcu. Gospod bode tudi brez take oglasbe, kolikor mu bo čas dopuščal, po posameznih krajih sam gospodarje vabil k pouku. Torej: Živinorejci in gospodinje! Oglašajte se pri občinskem uradu, da Vam piše po učitelja za živinorejstvo in mlekarstvo.

Smešnica. Tine: «Zakaj pa imajo tovarne (fabrike) tako visoke dimnike?» — Tone: «Zato, da ne more voda v nje, kadar je povodenj».

sloj bo stalo 109.000 gold. 75.000 gold. od te stavbarske svote bo v desetletnih obdobjih plačala država. Tudi za vzdrževanje te gozdarske šole, v katero bodo smeli pristopiti mladeniči, ki so dovršili šesti gimnazijski razred, bo vsaj po 6000 gold. na leto plačevala država. Tu se bodo izgojevali gozdarji za Štajarsko, Koroško, Kranjsko in Primorsko. Poučni jezik bo nemški. Dne 21. febr. je bila ta zadeva na dnevnem redu deželnega zbora. Poslanec g. J. Žičkar je že v finančnem odseku zahteval, naj se v tej šoli poučuje tudi krščanski nauk in slovenščina. Ker so se pa v odseku temu predlogu upirali nekateri udje, je iste zahteve ponovil g. J. Žičkar pretečeni ponedeljek v zbornici. Nemški narodovci so glasno krohotali, ko so zaslišali te opravičene želje. Sklenilo se v tej zadevi ni ničesar, ker poučni načrt bo izdelal deželni odbor ter ga predložil prihodnjemu deželnemu zboru v presojo in v potrdilo. Umestno bi bilo, da se deželni odbor kranjski potegne za to, naj se v tej šoli poučuje veronauk in slovenščina; kajti od deželnega odbora štajarskega nimamo pričakovati nič dobrega.

Prošnje za vpeljavo poldnevne šolske pouka prihajajo vedno v obilnejšem številu. V zadnji seji je g. poslanec J. Žičkar vložil takih prošelj iz občin: Ljubnica in Stenice, Paka, Brezen, Št. Lenart nad Laškim, Št. Rupert nad Laškim, Št. Florijan v Doliču, Veternik in Zdole pri Kozjem, od krajnega šolskega sveta v Kozjem, od krajnega šolskega sveta in občine v Sromljah. Isti poslanec je vložil prošnje občin Paka, Brezen in Ljubnica za pametno spremembo lovske postave. Po istem poslancu se je predložila tudi prošnja okrajnega odbora v Šmarinah za napravo ceste iz Lesičnega v Št. Urban.

Še neke jako imenitne prošnje je predložil g. J. Žičkar deželnemu zboru. Znano je, da mora konjiški okraj doplačevati za železnico iz Poličan v Konjice vsako leto 6300 gld., dežela pa mora vsako leto še dodati okoli 5500 gld. Ti stroški se bodo ponavljali leto za letom, če ostane ta železnica, kakoršna je. Zato so prosile občine: Vitanski trg, Brezen, Paka in Ljubnica, naj prevzame to železnično progo država, naj jo nadalje pozida do Doliča, koder se meseca julija 1899 že otvori državna železnica Velenje-Dravograd, in naj se ob enem nadaljuje ta proga Dolič-Poličane do hrvaške meje skozi Slatino. Takšne železnice ne more zidati ne konjiški okraj, ne Štajarska, ampak le država. Ta zadeva se je izročila v pretres železničnemu odseku. Bog daj, da se srečno reši!

V seji dne 22. febr. je bila tudi dolga obravnavo o ustanovitvi »kmečkega doma«. Deželnemu odboru se je naložilo, naj pokliče zbor zvedencev, ki naj stvar preiščejo in ki naj v prihodnjem zasedanju predložijo postavni načrt.

V seji dne 21. febr. so bile zopet jako važne zadeve na dnevnem redu. Grof Stürgkh je poročal o deželnih srednjih šolah in je predlagal v imenu naučnega odseka, naj se zahteva od vlade, da razpusti slovensko-nemške vsporednice na celjski gimnaziji. G. dr. Serbec je ostro bičal postopanje naučnega odseka, ki se predrzne kaj tacega predlagati deželnemu zboru. Grof Stürgkh se je izgovarjal, da ni mogel najti bolj nežne oblike, v kateri bi grajal vlado, ker pripusti, da obstaja celjska gimnazija, dasiravno ni državni zbor dovolil kredita. Tudi vojniški Stallner se je vtikal v to zadevo, o kateri toliko razumeva, kakor zajec na bobnu.

Pri sporočilu o ljudskih šolah se je oglasil poslanec g. J. Žičkar, ki je očital učni upravi, da na Spodnjem Štajarskem zlorablja šole v ponemčevanje slovenskega ljudstva. Če se po izreku dunajskega župana dr. Luegerja ne morejo v zdajšnji šoli nemški otroci naučiti računanja in pravilnega pisanja v svojem materinem jeziku, kako se bodo mogli naučiti teh predmetov slovenski otroci v ptujem, njim nerazumljivem jeziku?

Poročevalec grof Stürgkh je temu oči-

tanju precej obširno ugovarjal, rekoč, da hočejo gospodje Nemci le to, kar je Slovincem na korist. Že vemo, kam pes taco moli! Iz same ljubezni hočejo namreč liberalni Nemci Slovence — zadušiti.

Na vrsti je bilo vprašanje, kako gg. učiteljem plače zboljšati. Obširno je k tej točki govoril g. Robič, ki je pripoznal, da gg. učitelji potrebujejo boljše plače, da bi pa morala država pripomagati s svojimi dohodki, osobito z ogromnimi dohodki od novega osebnega davka. G. dr. Serbec je iste misli; vendar sodi, da slednjič bo le treba v ta namen naložiti nove deželne doklade. V tem smislu je govoril tudi nemški liberalni poslanec Fürst. Sklenilo se letos še ni nič gotovega. Deželni odbor naj vnovič študira to vprašanje ter predloži prihodnjemu deželnemu zboru načrt postave. (Finančni odsek je sklenil, naj se za leto 1898. določi 40.000 gld. za izvanredno zboljšanje učiteljskih plač.)

V isti seji se je razpravljalo tudi o prošnjah 8 občin iz kozjanskega in šmarijskega okraja za novo cesto iz Lesičnega do Št. Urbana. Gosp. J. Žičkar je priporočal deželnemu odboru, naj se precej z vso vneto poprime te cestne zadeve. Za to cesto, je djal gosp. poslanec, prosijo ne le imenovane občine, temveč je sklenil letos meseca januarja okrajni zastop kozjanski, da se pooblašča okrajni odbor, da sme vse potrebno ukreniti, da se ta cesta napravi. Jako važno je, da je dne 20. febr. tudi sl. okrajni odbor šmarijski sklenil in tudi predložil deželnemu zboru prošnjo za to cesto.

Dne 22. febr. je bila tudi še seja zvečer ob 6. uri. Pri tej seji, katere sta se udeleževala tudi milostna knezoškofa, lavantinski in graški, se je sklenila udanostna adresa na Nj. veličanstvo, ki obhaja letos 50letnico svojega vladanja. Te seje so se udeleževali vsi slovenski poslanci. Trajala je le pol ure, ker govoril ni nihče, razun grof Kottulinski.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Ministerski predsednik Gauč je bil v nedeljo pri svetlem cesarju, da je poročal o političnem položaju. — Državni zbor se snide med 10. in 20. dnevom marca. Ako ne bo mogel zborovati, pride bojda za ministerskega predsednika grof Thun in z njim absolutizem.

Češko. Deželni proračun kaže 8 milijonov primanjkljaja, zato pa se proračun mora prej rešiti, predno se začne adretna debata. — Za kričača Wolfa Nemci po vseh krémah pobirajo. Revež!

Koroško. Trgovska zbornica je zopet izvolila državnim poslancem Hinterhuberja. — Lisjaka »Kmetškega lista« 2. štev. je izšla in ima enake budalosti, kakor prva.

Kranjsko. Dež. predsednik Hein je katol. stranki po krivici očital, da je ona kriva zadnjih izgredov v Ljubljani. Kaj še si bo Hein vse izmislil? Zdaj »študira«, kako bi spravo med slov. strankama pokopal.

Primorsko. Tržaški slov. deželni poslanci so tudi poslali prošnjo do vlade, naj v Ljubljani ustanovi slov. vseučilišče. — Svetli cesar so razveljavili sklep isterskega deželnega zbora, da je laščina izključni razpravni jezik; vendar pa še se slovanski poslanci niso vrnili v Pulj.

Ogersko. Rokoncezy je v državnem zboru na ves glas povedal, da je vlada pri zadnjih volitvah izdala tri milijone gold. — Žandarstvo in vojaštvo je v Alföldu med poljskimi delavci napravilo mir.

Vnanje države.

Rim. V nedeljo so sv. oče Leon XIII. slavili 20-letnico svojega vladanja. V ta namen so jim iz vseh krajev sveta došle brzoglavne častitke.

Francosko. Židovski romanopisec Zola je od porotnikov obsojen in sicer na jedno leto ječe in na globo 3000 frankov. Vsled te obsodbe so vsi »krivokljuni« in njih prijatelji grozno potrti.

Angleško. Na Irskem se bode uvedla jednaka lokalna uprava, kakoršno imata Angleška in Škotska. Vendar pridejo enkrat katoliškim Ircom boljši časi.

Nemško. V državnem zboru se te dni prične razprava o pomnoženju in preostroji mornarice, kar bi 150 mil. stalo. Ako bode katoliški centrum temu predlogu pritrtil, potem bo seve vsprejet. — Poljski poslanci nameravajo izstopiti iz drž. in deželnega zbora, ker jim pruska krivičnost in nadutost že preveč preseda.

Rusko. ima po najnovejši štetvi, kakor to objavlja »Novoje Vremja«, 126.411.000 prebivalcev v vsem carstvu z vojniki vred.

Turško. Več nemških diplomatov je sultan z redovi odlikoval, ker so se izrekli zoper princa Jurija. — V okraju Kosovom so Turki hudo trpinčili 600 krščanskih Bolgarov, med temi 30 duhovnikov in učiteljev. In kaj tacega se godi v krščanski Evropi na koncu 19. stoletja!

Špansko. Prihodnji mesec imajo v tej državi volitve v zbornico. Znani Emilio Kastelar se hoče o tej priliki spet posvetiti političnemu življenju.

Cerkvene zadeve.

Družba sv. Mohorja v lavantinski škofiji leta 1898.

(Konec.)

XIV. Dekanija Šmarije pri Jelšah (4.47%) šteje 1089 (—156) udov. Po žup.: Šmarije 116 (—3), Sladka gora 83 (+3), Zibika 45 (—48), Št. Jurij ob juž. železnici 258 (—59), Dramlje 100 (+3), Slivnica 84 (—5), Sv. Štefan 100 (.), Ponikva 145 (—10), Sv. Vid 65 (—10), Žusem 56 (+6), Kalobje 37 (—33).

XV. Dekanija Kozje (4.38%) šteje 925 (—60) udov. Po žup.: Kozje 121 (+24), Olimlje 67 (—22), Buče 60 (+5), Polje 52 (—13), Zagorje 30 (—10), Prevorje 62 (—5), Sv. Vid 61 (—9), Podčetrtek 69 (—2), Planina 37 (—5), Podsreda 70 (—21), Piljstani 166 (+30), Sv. Peter pod Sv. gorami 103 (—7), Dobje 27 (—25).

XVI. Dekanija Videm (4.21%) šteje 1355 (—269) udov. Po žup.: Videm 100 (—16), Artiče 59 (—14), Brežice 191 (—52), Rajhenburg 226 (—50), Sevnica 181 (—28), Pišce 118 (—38), Bizeljsko 110 (+5), Dobova 97 (+4), Kapele 55 (—32), Koprivnica 68 (—18), Zdole 65 (—3), Sromlje 53 (—4), Zabukovje 32 (—15).

XVII. Dekanija Maribor levi dravski breg (4.00%) šteje 1027 (—39) udov. Po žup.: Maribor (stolna župnija, predmestna župnija Matere Milosti in duhovnišnica) 329 (+7), Sv. Peter pri Mariboru 113 (—16), Sv. Martin pri Vurbergu 69 (—18), Kamnica 120 (—3), Sv. Marjeta pri Pesnici 122 Selnica (—2), 57 (—10), Sv. Barbara 76 (—2), Sv. Križ 81 (+1), Gornja sv. Kungota 60 (+4).

XVIII. Dekanija Jarenina (3.99%) šteje 544 (+46) udov. Po žup.: Jarenina 192 (+54), Sv. Ilj v Slov. Gor. 158 (+19), Sv. Jakob 99 (—26), Sv. Jurij pri Pesnici 38 (—3), Svičina 43 (+1), Spodnja sv. Kungota 14 (+1).

XIX. Dekanija Rogatec (3.94%) šteje 656 (—194) udov. Po žup.: Rogatec 100 (—30), Zetale 114 (—19), Sv. Florijan 19 (—34), Stoperce 55 (—1), Sv. Rok 14 (+2), Sv. Križ tik Slatine 154 (—28), Kostrivnica 66 (—36), Sv. Ema 72 (—31), Št. Peter na Medvedjem selu 62 (—17).

XX. Dekanija Šmartin pri Slov. Gradcu (3.84%) šteje 624 (—89) udov. Po žup.: Šmartin pri Slov. Gradcu 80 (—20), Slov.

Gradec 30 (—9), Pameče 32 (+2), Stari trg 112 (—16), Sv. Ilj pod Turjakom 62 (—18), Razbor 45 (—11) Sv. Miklavž 37 (—2), Podgorje 80 (.), Dolič 30 (—10), Sv. Vid nad Valdekom 29 (—3), Št. Janž 48 (—4), Št. Peter 29 (+4), Sile 10 (—4).

XXI. Dekanija Nova cerkev (3·83%) šteje 636 (—98) udov. Po žup.: Nova cerkev 113 (—48), Vojnik 139 (—23), Frankolovo 37 (—1), Vitanje 73 (—15), Črešnjice 63 (+17), Dobrna 88 (—23), Šmartin v Rožni dolini 106 (.), Sv. Jošt 17 (—5).

XXII. Dekanija Vuzenica (3·62%) šteje 293 (—31) udov. Po žup.: Vuzenica 41 (—2), Trbonje 23 (.), Sv. Primož 16 (.), Ribnica 161 (—19), Vuhred 22 (—9), Sv. Anton 30 (—1).

XXIII. Dekanija Zavrč (3·47%) šteje 623 (—66) udov. Po žup.: Zavrč 139 (—3), Sv. Barbara pri Borlu 150 (—32), Leskovec 88 (—29), Sv. Trojica v Halozah 142 (.), Sv. Vid niže Ptuj 104 (—2).

XXIV. Dekanija Marenberg (2·48%) šteje 232 (—30) udov. Po žup.: Marenberg 36 (—6), Muta 60 (+10), Brezno 20 (—32), Remšnik 55 (.), Sv. Ožbalt 30 (—6), Sv. Jernej v Radvanju 8 (—3), Pernice 20 (+7), Sobota 3 (.).

Napredovale so torej samo 4 dekanije: Jarenina, Ljutomer, Maribor na des. dravskem bregu in Velika Nedelja; vse druge so nazadovale, med temi najbolj Videm za 269 udov. Prvih 10 dekanij ima nadnormalno, zadnjih 14 podnormalno število. Napredovalo je 52 župnij; med temi najbolj Jarenina za 54 udov; enakih je ostalo 14; pri vseh drugih je število Mohorjanov padlo, po nekaterih zelo zdatno, najbolj pa v Št. Juriju ob juž. železnici, kjer je izgubila družba 59 udov.

Župnija Sv. Miklavž, ki ima udov 16·68%, v laški dekaniji nosi lani pri Mohorjevi družbi v lavantinski škofiji ponosno zastavo. Častitamo njenim zavednim župljanom! Drugim župnijam pa vspodbudno kličemo: Obračajte se pridno pri letošnjem nabiranju novih udov na to zastavo, sledite jej navdušeno in skušajte jo, kolikor mogoče dosežati! Zlasti naj bo omenjena vrla župnija uzor onim, ki imajo podnormalno število. V marsikateri župniji je razmerno število naravnost rečeno zelo zelo nizko v primeri s prebivalstvom. Kaj je uzrok temu? Brez dvoma se da pri dobri volji v marsikaterem kraju mnogo storiti v tem oziru. Potrudimo se za koristno stvar, za družbo, na katero se moramo zlasti v današnjih zmedenih in za Slovence pomenljivih časih s tolažbo ozirati, in glejmo, da bo naša škofija, kakor je letos najbolj nazadovala, to leto razveselila družbo sv. Mohorja z največjim napredkom!

Gospodarske stvari.

Ptičje gnezdo.

Iskren prijatelj in branitelj ptic je izračunal in nam razložil v «P. L.», koliko je vredno ptičje gnezdo za kmete. On si predstavlja gnezdo s peterimi lačnimi mladiči. Vsak izmed teh zahteva od skrbnih starišev hrane, obilne hrane. Vsaj 50 gosenic ali druge pečenke mu že morata stara dva vsak dan nanositi, da se mali «princ» potolaži. Takih poželjivih kljunčkov pa je — smo rekli — v gnezdu pet; rabijo torej na dan vsaj 250 gosenic, katerih jim stariši nanosijo iz bližnje okolice. Nosijo jim pa hrano navadno po 4 če ne več tednov, recimo vsaj 30 dni. V jednom mesecu znosijo torej samo mladičem 7500 gosenic.

Vsaka gosonica je požrešna; na dan rabi najmanj toliko hrane, kolikor tehtu sama. Hrano si prav izbira; nežno cvetje sadnih dreves, mlado, sočnato listje, ki bi imelo varovati nastajajoč sad, in slične sladščice so ji po godu. Teh uniči na škodo kmetovo,

posebno če ima precej sadnega drevja, ogromno število, tako da obvisi na drevju primeroma le prav malo jabolk, hrušek. — V prej omenjenih 30 dnevih pokonča vsaka gosonica najmanj 30 cvetov, to je vsaj po jednega na dan. Onih 7500 gosenic bi torej pokončalo v onih 30 dneh 225.000 cvetov, iz katerih bi bilo pač vzrastlo precej sadja.

Koliko škodo trpi torej cela soseska že zaradi jednega ptičjega gnezda, katerega uniči in razdere ter mladiče pobere zlobna ali lahkomišeln roka kakega fantalina, ki nima ni duha ni sluha, kaj koristijo drobni pevc nekako posredno vsem kmetijam v sosesčini. Prepovedano je tako neusmiljeno dejanje, pa je tudi nespametno; vsak tak otrok poškoduje prav občutljivo svoje lastne stariše. Kdor uvidi in verjame, koliko mrčesa ptice posebno ob času cvetja uničijo, bo pač ostro prepovedal svojim otrokom gnezda razdirati, jajca pobijati in mladiče moriti.

Kako nerodovitno drevo prisiliti k rodovitnosti?

Marsikrat raste kakšno sadno drevo posebno v rodovitnej zemlji, enako onemu v lesu, le na les in velikost. Zdi se, kakor da bi pozabilo na svoj namen, da je namreč sadno drevo. Da bi jo opomnili na to, svetujejo nekateri sadjerejci, jo v spomladi krepko otrebiti in obrezati. Marsikdaj to sredstvo res pomaga, včasih pa tudi ne. Neki pripusti kmet mi je v tem nasvetoval sledeči pomoček: «Vzami dolgo prekljo, kadar se druga drevesa obirajo in omenjeno nerodovitno drevo dobro obklesiti po vejah okoli. Drugo leto boš videl, da ti bode rodilo».

Misel se mi je zdela nekaj časa smešna, ali ko sem začel bolj razmišljovati, zdela se mi je pomenljiva. Spomnil sem se, da je pred več leti neko spomlad nam strašno sneg oblomil drevje. In baš tisto jesen se je ono skoraj lomilo od teže sadja. Zato velja med ljudstvom prepričanje, da je sneg, ki drevje lomi, dobro znamenje za sadno letino. Verjetno je prvo in drugo sredstvo v tem, da se drevesu zmanjša moč poganjati lesnih popkov, vsled česar nastavi sadne. O tem bi želel zvedeti mnenje raznih sadjerejcev.

Pohorski.

Sejmi. Dne 26. februarja v Brežicah (za svinje), v Poličanah (za svinje) in v Vuzenici. Dne 1. marcija v Ljutomeru, Radgoni, na Planini in v Marenbergu (za konje). Dne 2. marcija v Imenem (za svinje). Dne 3. marcija na Vranskem, v Oplotnici, Lučanah, Račah (tudi za konje), na Bregu pri Ptuj (za svinje) in v Tržišči. Dne 4. marcija na Spod. Polskavi (za svinje).

Dopisi.

Od Sv. Križa tik Slatine. Pri zborovanju slov. katol. polit. društva dne 13. febr. je naš državni poslanec, vlč. gosp. dr. Gregorčec, v svojem čez jedno uro trajajočem govoru poročal svojim volilcem o položaju Slovencev in splošno Slovanov v državnem zboru. Nato so se vsprejele te-le resolucije:

I. Obsojamo in obžalujemo nezaslišane surovosti nemških poslancev v državnem zboru, ki so ne samo na sramoto celej državi, ampak so tudi na veliko škodo volilcem zabranile, da se najpotrebnejše predloge niso mogle obravnavati; odobrujemo pa in zahvalno priznavamo požrtvovalno vstrajnost državnozbornske večine in njenih predsednikov.

II. Obsojamo drzne in izzivajoče izgrede nemških dijakov na visokih šolah, ki so iz ničevih uzrokov poslušanje predavanj ustavili in še drugim dijakom, zlasti slovenskim v Gradcu in Dunaju zahajanje k predavanjem z največjim nasilstvom branili, jih zasramovali in napadali; ter obžalujemo, da visoka vlada tukaj še zmiraj premehko postopa, namesto da bi strogo puntarske dijake in profesorje

zavrnila na njihove dolžnosti. Davkoplačevalci zalagamo prav drage visoke šole z denarjem, da bi se mladina v pravem, avstrijskem domoljubnem duhu vzgojevala, a nasprotno se politikuje, ter skozi in skozi protiaustrijsko rovarstvo podpira.

III. Z veseljem pozdravljamo zahtevam sedanjega časa najprimernejše sklepe vse-slovenske prestolnice bele Ljubljane in slov. deželnega zbora na Kranjskem, s katerim se vlada resno pozivlje, da čim prej izposluje ustanovitev slovenskega vseučilišča v Ljubljani z bogoslovno, pravoslovno in modroslovno fakulteto.

IV. Jezikovno narodno vprašanje smatramo kot najnujnejše, ker dokler se ugodno in pravično ne reši, ni upati narodnega miru in tudi ne uspešnega delovanja v raznih zastopih, zlasti ne v deželnem štajarskem in v državnem zboru dunajskem. Ugodno rešitev tega vprašanja uvidevamo pa ne v ministerskih naredbah, ampak v državnem zakonu, katerega naj državni zbor sklene kot izvrševalni zakon XIX. osnovnih državnih pravic za vse narode avstrijske enakopravično.

V. Slovenskim deželnim poslancem v Gradcu, ki čast našega milega slovenskega jezika zastopajo tako krepko in neustrašeno, izražamo svojo najiskrenejšo zahvalo. Bodite neizprosni, ves narod je za Vami!

VI. Državne in deželne poslance nujno prosimo, naj si prizadevajo izposlovati večjih podpor iz deželnih in državnih dohodkov za obnovo po trsnih uši kmalu povsodi ugonobljenih vinogradov spodnještajarskih, s pomočjo ameriškega trsovja, ter državno slovensko gospodarsko šolo, ker deželni zbor štajarski sam ničesar za Slovence v tem prevažnem pouku storiti noče. —

Po zborovanju je sledila prosta zabava, katere se je lepo število odličnih zunanjih gostov iz Šmarija, Kostrivnice, Rogatca, kakor tudi iz sosedne Hrvaške, celo iz oddaljene Pregrade udeležilo. Med zabavo se je nabral za Ciril-Methodovo družbo znesek gld. 13·50, za katero rodoljubnost se izreka vsem darovalcem srčna zahvala.

Od Št. Andraža nad Polzelo. (Mokraški upliv.) Iz tukajšnjega kraja se malokdaj kaj sliši, ker je dozdej bilo občinsko vodstvo v najboljših rokah in zaradi tega tudi po občini blaženi mir in lepa zadovoljnost. Minolo leto pa se je tudi k nam privlekla ljulika in v nezavednih kmetih tako včinila, da so na «Luč» bolj verjeli, kakor na besedo božjo. Uspeh tega delovanja demokraciev ni izostal. Hujskali so z najhujšimi lažmi, proslavljali in razširjali hudobni list «Luč» in sicer vse na tihem. Bolj neveden kmetič ali kočar ko je bil, bolj je na krivega preroka verjel. Ko je torej prišla občinska volitev, na katero je vse to prej napeljano bilo, videli smo, kam taka nezavednost pelje. K volitvi jih je prišlo toliko, da se še ne ve najstarejši tukajšnjih poštenih očetov spominjati. Volitev je pa tudi tako izpadla, da je celi stari odbor odstranjen in s samimi mokrači nadomeščen. To naredila je «Luč». Ali sveti jim tudi naj zanaprej! Iskati jim bo treba novega pisarja, pa tudi pamet, kajti do zdaj še od teh novoizvoljenih nobeden ni imel pojma o občinskem delovanju in večina je takih, da še svojega imena ne znajo pisati. Kesanje pride, ali prepozno bo! Radovedni smo zares, kako bodo kaj gospodarili. — Lansko leto smo tukaj osnovali «Bralno društvo». Lepi namen tega društva pa niso ljudje znali ceniti. Pošteni kmetje mislijo, bralno društvo ni za nas, socialisti pa mu na vseh koncih nasprotujejo. Žalostno!

Iz Šmarij pri Jelšah. (Dovolj poštene domače krvi!) Gospod urednik! Naj Vas prepričam, da Vam je v 6. št. Vašega cenjenega lista M. Krpan slabo ustregel ter poročal nekaj neresnic. Gledé čitalnice se ugrabi laž s pestjo; sicer je pa to tako neslan dovtip, da pač ni vreden, da se nanj oziramo.

Dalje ni res, da bi moška podružnica sv. Cirila in Metoda spala; v pretečenem letu

je priredila večjo veselico (28. jan. 97.), ista je bila opisana tudi v Vašem listu. Glavnej družbi je doposlala lani 30. jan. gl. 71-64 in dne 5. jul. gl. 11-30. Smelo trdim, da bomo v tem letu dosegli enako lepe uspehe baš isti rodoljubi, kakor lani. Koliko podružnic pa je storilo svojo dolžnost v tej meri, dasi-ravno je delovala vsa narodna inteligenca v zlatej slogi, česar žalibože pri nas ni mogoče?

Neresnica je dalje, da bi vsi šmarijski otroci iz trga pozdravljali »kistuhant« in ne znali slovenski. Otroci v slovenskih obiteljih govore doma izključno slovensko ter pozdravljajo tudi vsakogar na ulici z najlepšim pozdravom »Hvaljen bodi Jezus Kristus«. Mar niso to tudi šmarijski otroci?

Seveda je tudi v našem trgu nekaj narodnih mlačnežev, ali kje jih pa ni? Oni slovenski trg, ki ima v svoji sredi same narodne gorečneže, naj pobere kamen in vrže na nas! Zato pa šmarijski Slovenci kličemo vsem Slovincem: »Pri nas je dovolj poštene domače krvi, daj Bog, da je bode še več!

Od Drave. (Učiteljsko društvo) mariborske okolice je imelo svoje glavno zborovanje dne 3. februarja v Mariboru. Društveni predsednik, g. naduč. J. Lasbacher, je pozdravil v odličnem številu zbrane učitelje iskreno, želeč društvu tudi v tekočem letu uspešnega delovanja z združenimi močmi v blagor šolstva in učiteljstva.

Nato je g. učitelj Davorin Lesjak iz Ruš jako zanimivo govoril o petju v ljudski šoli. Govornik je naglašal važnost in upliv petja na vzgojo mladine, kako se njej po lepem petju srce oblažuje in za vse dobro unema, navede, kako se naj petje v šoli uspešno goji s posebnim ozirom na lepe narodne in cerkvene pesmi. Govorniku so navzoči izrazili živahno pohvalo. Lani je društvo sklenilo, da se za Spodnji Štajar ustanovi učiteljski konvikt v Mariboru in bode o tem pripravljalni odbor prihodnjic poročal.

Za šolski muzej, ki se ustanovi v Ljubljani v proslavo jubileja 50letnega vladanja presvetlega cesarja Franca Jožefa I., sklene društvo poslati prispevek 20 kron. Marljivi, dosednji društveni odbor je nadalje za tekoče leto soglasno izvoljen.

Poročilo društvenega blagajnika, g. nadučitelja K. Kotnika iz Selnice, kakor tudi g. predsednika o društvenem delovanju minulega leta kaže, da je društvo v precej ugodnih gmotnih razmerah in da je tudi v prosepah šolstva marljivo delovalo, zlasti so se hospitacije v raznih šolah naše okolice pod vodstvom vrlega ravnatelja in okr. šol. nadzornika, g. H. Schreinerja, dobro obnesle in se bodo letos nadaljevale. Prihodnja hospitacija bode početkom meseca marcija v Hočah.

Od gornje Savinje. [Konec.] Minolo leto je podružnica slov. pl. dr. napravila pod Rinko lepo verando; Mozirsko kočjo je dala v podstrešji obiti z deskami in okoli iste narediti plot. Pomnožil se je inventar obeh koč in tudi oni sobe za turiste pri Planinšku. Dala je na novo napraviti in popraviti več potov, razna pota je na novo zaznamenovala in nabila nove kažipotne table; stara zaznamovanja so se ponovila itd. Tudi je podružnica priredila dne 8. sept. svečanost najboljšemu poznavatelju Savinjskih planin, vseučiliškemu profesorju g. Frischauf-u, povodom njegove 60-letnice.

Ker bi bila direktna zveza Savinjske doline s sosednjimi deli Koroške velike važnosti, delovala je podružnica na to, da bi se zgradila cesta iz Solčave čez sedlo Sv. Lenarta v Železno Kapljo. V to svrhu so se odposlale peticije občin Ljubno, Luče, Solčava, okrajnega odbora, plan. društev itd. c. kr. ministerstvu notranjih zadev; drž. poslanec vit. Berks pa jih je predložil poslanski zbornici.

Podružnična knjižnica, v kateri so največ strokovna dela, ima 231 knjig, 236 fotografij raznih planinskih krajev. Nadalje 1 album, 23 panoram, 37 zemljevidov in eno šestilo za panorame. Savinjska podružnica je svoje posestvo v Logarjevi dolini prodala zadrugi

»Rinka«, ki bode postavila tam velik planinski hotel, katera naprava bode gotovo povzdignila promet v Savinjskih planinah.

Na predlog notarja g. Svetina izreče se gosp. tajniku zahvala na temeljito sestavljenem poročilu. Na to poročila podružnični načelnik, g. Fr. Kocbek, ki je ob enem blagajnik, o gmotnem stanju podružnice. Isto je bilo še precej povoljno. Skupni dohodki leta 1897. so bili 1014 fl. 13 kr., stroški pa 1012 fl. 64 kr. prebitka torej 1 fl. 49 kr.

Zborovalcem se je predložil tudi proračun za l. 1898. Tudi načelniku kot blagajniku se je na predlog g. Svetina izreklo popolno odobrenje računov in vsestransko zaupanje.

Nato je naznanil gosp. načelnik, da je odbor v zadnji seji sklenil, predlagati občnemu zboru, naj se v proslavo 50-letnice vladanja njih prevzvišenosti milega nam vladarja Franca Jožefa I. postavi pod Ojstrico v bližini Kocbekove kočje kapelica, v katerej bi se tudi lahko maševalo. Z burnim odobravanjem se je sprejel ta nasvet in se je pooblastilo vodstvo podružnice nabirati v to svrhu prostovoljne darove.

Ta sklep je velike važnosti; kajti največ izletov se nareja navadno ob nedeljah in praznikih, ko imajo ljudje največ časa. Doslej izletniki niso mogli zadostiti verski dolžnosti, ker od Luče do Kocbekove kočje, kjer se navadno prenočuje, je dobrih 5 ur hoda. Odslej bode temu lahko opomoči, ako je med izletniki kak duhovnik. Planinsko društvo pa s tem sklepom iznova pokaže, da mu je geslo »Vse za vero, dom, cesarja« vzvišeno in sveto.

Ker se pa bode ta kapelica mogla le tedaj graditi, ako se nabere dovolj prostovoljnih doneskov, zatorej dragi bralce in cenjena bralka! — saj vesta, kaj mislim! Darove sprejema g. Fran Kocbek, načelnik »Savinjsk podruž. Slov. planin. društva« v Gornjem gradu.

Sklenila se je tudi pri tem občnem zboru, naj se odbor podružnice obrne s prošnjo na slavni okrajni zastop, da isti blagovoli kaj ukreniti za zboljšanje ceste iz Ljubnega v Luče. Na tej cesti so se preteklo leto zgodile nekateri nesreče in gotovo bode teh še več, ako se ne bode gledalo bolj na to cesto, ki je v zelo slabem stanju. Razgovarjalo se je tudi o »Gornjegrajski kočji« na Menini planini, za katero je les že posekan in zbran na stavbišču. Takoj s spomladi se bo pričelo z delom in bode ta planinska kočja najbrž že meseca julija izgotovljena, blagoslovljena in izročena svojemu namenu. —ij—

Razne stvari.

Domače.

(Papeževa slavnost.) Slavnost povodom 60-letnice mašništva in 20-letnice slavnega vladanja sv. očeta Leona XIII. je bila v nedeljo popoldne v zavodu č. šolskih sester v Mariboru. Udeležili so se je milostivi knezoškof Mihael, ki so ob koncu navzoče razveselili s prekrasnim nagovorom v nemškem in slovenskem jeziku, preč. g. kanonik dr. J. Mlakar, čast. mariborska duhovščina ter veliko odlične gospode. Gojenke č. šolskih sester so izvrstno pele in deklamovale, zlasti so vsem dopadli slovesnostni govori v proslavo sv. očeta Leona XIII., zložil Kr. Ney. Prelepa slavnost se je končala s papeško himno.

(Bisernomašniku škofu Strossmayerju) so slovenski deželni poslanci v Gradcu poslali dne 16. febr. nastopni telegram: Ekscelesca vladika Strossmayer v Djakovaru! Blagovolite k dičnemu jubileju Vaše prevzvišenosti vsprejeti našo najiskrenejšo častitko. Bog ohrani Vašo prevzvišenost še nešteto število let v blagor cerkvi in slovenskim narodom! — Slovenski deželni poslanci v Gradcu: Dr. Dečko, dr. Jurtela, Lendovšek, Robič, dr. Rosina, dr. Sernek,

Vojnjak, Žičkar. — Gosp. dr. Dečko je na to dobil ta-le prisrčni odgovor: Vam i svim ostalim častnim poslanicima srdačna hvala na čestitki! Bog Vas blagoslovio i plemenite Vaše želje izpunio! — Strossmayer.

(Bela žena.) Dne 12. febr. je umrl Andrej Repolusk, bivši petošolec mariborske gimnazije, pri svojem bratu, č. g. župniku v Št. Vidu nad Valdekom. — V Pomjanu v Istri je nagloma umrl č. gosp. kaplan Jožef Meglič, goreč Slovenec in dopisnik našega lista. Sveti jima večna luč!

(Iz ptujske kazine) so že davno izstopili častniki. Prihodnjo nedeljo bode to društvo imelo glavni zbor, in kakor poročila včerajšnja »Tapespost«, se bodo pravila predrugačila na nemškonacijonalni podlagi. Kazina na Ptuj torej ne bo več zabavno, ampak politično društvo. In na to opozarjamo g. okr. glavarja Schererja; naj se za take reči bolj briga, kakor za neko neutralno zadevo na Slatini!

(V Konjicah) je pustni ponedeljek večer umrla dobro znana Mačkova Liza. Bila je svoje dni posebna dobrotnica nadžupni cerkvi. Sirota pa ni mislila, da bode doživela 76. leto svoje dobe. Leta 1854. je bila o priliki sv. misijona v Vitanju prešla iz rok pokoj. knezoškofa Antona Martina Slomškega vezan iztis njihovega »Življenja svetnikov«. Naj bi se njena duša radovala v družbi svetnikov in svetnic božjih, katerih življenje je rajna tako rada prebirala!

(Tako je prav!) Nedavno so v Konjicah pokapali staro gospo iz trga. Za krsto je šlo mnogo tržanov in tržank. To je prav, a posebne hvale vredno je to, da so mož in sinovi, (izmed katerih je eden v višji cesarski službi), stopali razoglavi v sprevedu rajne matere.

(Pustne dni) so imeli tudi v Konjicah izpostavljeno presv. Rešnje Telo. Vsako jutro je mnogo vernikov pristopilo k mizi Gospodovi, a ves dragi dan ni vtihnila molitev s petjem. Na pust popoldne so sicer nekatere šeme bobnale po trgu, a kmečki ljudje so hodili mimo njih v cerkev in iz cerkve, ne da bi jih bili pogledali. Zato so pa šeme tudi kmalu zginile.

(Srečni Kozjani!) Zakaj? Obiskal jih je v soboto zvesti oproda divjega Wolfa, plešasti in rjavi Pomer, kateremu so Kozjani o volitvi dali 7 glasov. Oglasil se je medpotoma, prišedši iz pruskih Brežic, kjer je pomagal blagoslavljati »Preussisches Heim«. Po Kozjem ga je vodil grajščinski oskrbnik kakor medveda. Okrajni sodnik pa mu je stiskal roke; najbrž ga je prosil odpuščenja, da mu lani ni oddal glasú, temveč ga zase pridržal. Tem trem se je v svoji ponižnosti pridružil občinski predstojnik. Tako so se lepo znašli pruski bratci v slovenskem trgu, kjer gotovo ni troje pristnih Nemcev.

(Kje je komisar?) Pretekli ponedeljek je bila na Vranskem volitev odbornikov za bolniško blagajno v Celju. K volitvi je prišlo več delavcev in delodajalcev od vseh strani; čakali so, čakali so dolgo, a čakali zaman — nikogar ni bilo, da bi bil volitev vodil. Poslednjic so sli brez volitve domov. Kaj je to? To se pravi slovensko ljudstvo za nos voditi!

(Kako se jim mudi!) Vsled znižanja zemljiškega davka je izbrisanih kar petero in to samo slovenskih veleposestnikov kozjanskega okraja iz volilne skupine veleposestva.

(Cerkven tat — zasačen.) Neki Franc K. od Sv. Miklavža pri Ormožu, je v noči dne 13. febr. z lestvico ter braninim zobom prišel k cerkvenemu oknu pri Sv. Janžu na Peči; pa o smola, neki mimogredoči mlad kmečki fant je tata zasačil, ga zgrabil ter pravici izročil.

(Nesreča.) Pri spravljanju drv po riži v graščinski hosti »Saloh« je bil Bernard Tržan, vzgleden mladenič iz Št. Janža na Peči, dne 11. febr. od drevesa zadet ter vpricho ubit. Neprevidnost!

(Za poldnevni šolski pouk) so se odposlale 3 prošnje s 155 podpisi čast. gosp.

Jos. Žičkar-ju, naj bi jih vrli poslanec izročil deželnemu odboru. Prošnjo za občino Veternik je potrdil občinski zastop ter podpisalo 30 starišev, ki imajo šolo obiskujoče otroke; prošnja za oni del občine Zdole, ki je vsolan v Kozje, je pa podpisalo 54 starišev in ono za občino Kozje je podpisal krajni šolski svet ter 65 starišev. Tudi Črešnjevce je poslal enako prošnjo.

(Redek slučaj.) Inštaliran je bil v nedeljo, dne 20. febr. iskreni domoljub, častiti gosp. Martin Ulčnik na župnijo Sv. Florijana v Doliču; na ravno isto nedeljo pa je bil inštaliran lansko leto njegov brat, čast. gosp. Jožef Ulčnik na Rečici.

(Od gornje Savinje.) Abrahama je videl v ponedeljek, dne 21. febr. veleznani narodni trgovec in župan, gosp. Ant. Turnšek v Nazarjih. — Pri občinski volitvi v Bočni pri Gornjem gradu so zmagali bočanski sosesčani.

(Socijalni demokratje) razširjajo «Delavca», kjer in kakor morejo. Kaj pa «Glasnik», ki je zoper «Delavca»? O marsikateremu slovenskemu skopuhu se žali krajcarjev, ki bi jih bilo zanj dati. Velja namreč za celo leto cel goldinar ter se naroči v Ljubljani.

(Pred okrožnim sodiščem) v Mariboru sta se dne 22. febr. imela zagovarjati 24 letni Jakob Kukovec in 19 letni Alojz Črnko iz Oseka. V noči dne 20. nov. sta namreč pod oknom neke Marije R. Jožefa Šorlija tako po glavi natokla, da je nekaj dni pozneje umrl. Sodišče je vsakemu malopridnežu prisodilo poltretje leto ječe. Nesrečno ponočevanje!

(Iz šole.) Stalno nameščen je g. podučitelj Alojz Weixler v Št. Ožbaltu ob Dravi, dasi ta podučitelj ni iz slovenščine izprašan, v Trbovlje-Vodah pa gdčna podučiteljica Eleonora Kremžar.

(Radi novega davka) stokajo nekateri bogati reveži. Je pač res hudo plačati od 1000 ali še več goldinarjev čistega dohodka nekaj krajcarjev, med tem, ko zadolžen kmet lahko plača davek od svojih dolgov! Nekaj ljudij misli res le po trebuhu mesto po pameti!

Društvene.

(Dijaški kuhinji) v Mariboru so darovali: čast. gosp. Al. Šijanec, župnik v Negovi, 2 gld., čast. gosp. Fr. Hirti, župnik v Slivnici, 2 gld., čast. gosp. Vid Janžekovič, kaplan v Čadramu, 1 gld. 50 kr., in vesela družba pri gosp. Jerneju Korošču 5 gld.

(Za družbo duhovnikov) so vplačali meseca januarja in februarja častiti gospodje: Šket Mart., župnik pri Sv. Rupertu nad Laškim, 25 gld. (ustanov. in letn. dopl.), Ravšl Anton 20 gld., Plepelec Jožef 13 gld. (letn. do 1899), Rotner Jan. 11 gld. (ustan. dopl.), Šijanec Al. ml. 10 gld., Naprudnik Fr. 4 gld., Kocbek Fr. 3 gld., Kumer Kar. 3 gld., Verk Henr. 3 gld., Zrnko Kasp. 3 gld. (letn. do 1900), Ulčnik Mart. 2 gld., Musi Jož. 2 gld., Frece Matija 1 gld., Trstenjak Ernst 1 gld., Zabukošek Kasp. 1 gld., Voh Jer. 1 gld., Eferl Mat. 1 gld.

(Na Teharjih) napravi v nedeljo dne 27. svečana o polu štirih popoldne slov. kat. polit. društvo svoje zborovanje pri g. J. Cajhenu. Razgovarjalo se bode o bodočih občinskih volitvah. Pridite volilci vsi!

(Cenjene čitatelje) opozarjamo na poročilo o občnem zboru «Savinjske podružnice Slov. planin. društva». Ta podružnica je Savinjskim planinam ohranila slovenski značaj, ona je povzdignila promet v gornjesavinjski dolini z raznimi napravami in je za Savinjsko dolino velike važnosti. Toda ona ne deluje samo tukaj ampak tudi drugod po Slov. Štajarju, kolikor ji dopuščajo razmere.

Iz drugih krajev.

(Predsednikom deželnega sodišča v Ljubljani) je imenovan gospod Albert Levičnik, dosedanji podpredsednik temu sodišču. Ljubljanski listi so jako zadovoljni s tem imenovanjem. Res je bil že čas, da je po Gertscherju in Hočevanju prišel mož, ki je izboren jurist, objektivni mož in naše gore list.

(Zavarovalnice «Dunav») ravnatelj Hans Neeser je framason, kakor poroča «Vaterland» dne 6. jan., in vendar tej družbi diši tudi katoliški denar! Ali se ni pred 8 leti za katoličane ustanovila «Unio catholica», ki izvrstno prospava?

(Prepovedano nabiranje podpor.) Iz Vratislave javljajo, da je višji predsednik šilezijski princ Hatzfeld, prepovedal nabiranje podpor za one nemške dijake avstrijskih vseučilišč, ki so zgubili štipendije radi znanih izgredov. Prav jim bilo!

(Vereščagin v Zagrebu.) Oni dan je došel v Zagreb umetnik Vereščagin, da razstavi svoje slike o Napoleonu v Rusiji, katere je nedavno razstavil na Dunaju. Na kolodvoru ga je vsprejelo več članov umetniškega društva ter nekaj deželnih poslancev.

(Devica orleanska.) Od vseh stranij je prejel francoski parlament nebroj prošnja, da bi se ustanovil narodni praznik na čast devici orleanski. Senat je že pritegnil prošnjam. Zbornica poslancev pa je izbrala dva odseka, da pretresata stvar. Za poročevalca je bil odbran framason de Mahy! A tudi ta je z vnemo govoril o junaški devici, in tako se zdi, da je vsa Francija v tem jedina.

Loterijne številke.

Gradec 19. febr. 1898: 14, 45, 78, 52, 49
Dunaj » » » 23, 49, 60, 76, 35

Angleške merjasce-plemenjake,

čiste pasme, stare 5 do 6 mesecev, takoj proda štajarskim kmetovalcem po znižani ceni, 20 gld. za jednega, pod lahkimi pogoji podpisani centralni odbor. Kmetovalci, ki take merjasce želijo, naj vpošljejo dotični znesek ter naznanijo pasmo, Yorkshire (bela) Berkshire (črna), ter natančno adresu in najbližjo železniško postajo.

V Gradcu, dne 17. febr. 1898.

Centralni odbor c. kr. kmetijske družbe na Štajarskem. 1-3

Vinograd

v dobrem stanju, lepa lega pri Sv. Urbanu pri Mariboru, 4 orale vinograda, 1 oral lesa in mal sadunosnik, z lepim poslopjem za letovišče sposobnim, je pod ugodnimi pogoji na prodaj. Več se izve pri upravnistvu „Slov. Gosp.“ 5

Naznanilo.

V moji trgovini so pred nekako tremi meseci našli dve večji svoti denarja. Dasi sem to že večkrat oznanil, vendar še se lastnik dozda ni zglasil.

Na Ptujju, dne 20. febr. 1898.

1-3 **Jožef Ornič.**

Rezniki in ukoreninjeno trsje „Portalis“, kakor tudi ukoreninjeno trsje „Portalis“, požlahtnjeno z najboljšimi vrstami namiznega in vinskega grozdja, prodaje **dr. Ignac grof Attems-ova grajščina v Brežicah.** 1-3

Mlade, čvrsto, sadno drevje,

nizke in visoke rasti, najboljših namiznih in gospodarskih vrst, prodaje oskrbnistvo **dr. Ignac grof Attems-ove grajščine v Brežicah.** 1-3

Posojilnica v Vitanji.

Občni zbor se obhaja v torek, dne 8. marcija t. l. ob 2. uri popoldne v uradnt sobani.

Dnevni red:

1. Poročilo načelnika.
 2. Poročilo nadzornika.
 3. Razdelitev čistega dobička.
 4. Volitev načelnika, 4 odbornikov, računskega pregledovalca in njegovega namestnika.
 5. Predlogi.
- Opa zka. Če se ob 2. uri zgoraj imenovanega dne ne snide postavno število udov, se obhaja ob 3. uri popoldne tistega dne drugi občni zbor, ki bo sklepal brez ozira na število navzočih udov.

Ravnateljstvo posojilnice v Vitanji, dne 20. februarija 1898.

Močan mesarski učenec

se išče pri g. Fr. Reisman-u, mesarju v Mariboru, koroška cesta 62. 2-3

Pri Blažu Vezjaku

na Kajzerjevem mlinu v Framu sta se postavili dve novi stiskalnici za bučno olje. Napravljeni sta tako ročno, da ju more en sam človek goniti in delati najbolje olje. 1-3

Mlad mož,

sposoben za gospodarska, poljedelska, vrtna in vinograjna opravila, išče službe. Več upravnistvo „Slov. Gosp.“

Žganjarija

R. Wieser-ja v Hočah pri Mariboru.

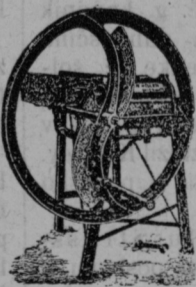
Največa žganjarska zaloga na Štajarskem po čuda nizkih cenah. Zdravilski konjak za bolestinike in okrevalce kemično razložen in spoznan za čisto vinsko prekapnino. 101

Vse stroje za poljedelstvo. Vnovič znižane cene!

Trijeri (čistilni stroji za žito) v natančni izvršitvi. **Sušilnice** za sadje in zelenjavo. **skropilnice** proti peronospori, poboljšani sestav Vermorelov.

Mlatilnice, mlini za žito, stiskalnice (preše) za vino in sadje različnih sestav. (Te stiskalnice imajo skoro ono tlačilno moč, kakor hidravlične (vodovodne) preše). **Slamoreznice**, se jako lahko gonijo, in po zelo zmernih cenah. Stiskalnice za seno in slamo, ter vse potrebne, vse poljedelske stroje prodaja v najboljši izvršitvi

Ig. Heller na Dunaju,
II/2 Praterstrasse 49.

Zastopniki se iščejo. 2-20

— Pred ponarejanjem se je posebno treba varovati. —

Pravi trpotčev sok je jedino oni, kateri se pripravlja v lekarni k Zrinjskemu, H. Brodjovin, Zagreb, Zrinjski trg št. 20.

Trpotčev sok nepresežno deluje pri vseh prehlajenjih dušnih organov, ter je najboljšo sredstvo za prsni katar, kašelj, prsobol, hripavost in vratnobil. Tudi zastarani kašelj se s tem zdravilom v najkrajšem času da odpraviti; bolniki dobijo tek za jelo, lahko spijo in na ta način hitro okrevalo. Izmed mnogih zahval spominjam tukaj samo ono:

„Velecenjeni gospod lekarnik!

Pošljite mi še tri steklenice Vašega izvrstno delajočega trpotčevega soka; potrebujem jih za svoje poznanec. Jaz sem od dveh steklenic od nesnosnega kašlja popolnoma ozdravel. Hvala Vam. Priporočil bodem ta zdravilni sok vsem prsobolnim. S poštovanjem — Rudolf Ausim. Na Dunaji, 20. marca 1897.“

Pazi naj se torej, da je na vsaki steklenici varstvena znamka t. j. slika bana Nikole Zrinjskega, kajti samo oni je pravi trpotčev sok, kateri to varstveno znamko nosi. — Cena steklenici s točnim opisom je 75 kr. — Razpošilja se vsaki dan s pošto na vsa mesta in sicer proti predplačilu (priračunavši 20 kr. za zametek) ali pa po poštnem povzetju. — Ceniki raznovrstnih domačih preskušanih zdravil razpošiljajo se na zahtevo zastoj in poštine prosto. Lekarna k Zrinjskemu, H. Brodjovin, Zagreb, Zrinjski trg št. 20.

Pristno laneno seme z Rige

prodaja štajarskim kmetovalcem po znižani ceni, 15 kr. kilo z vrečico vred **tajništvo štaj. kmetijske družbe v Gradcu, Stem-pfergasse 3**; ali za naročeno blago se naj znesek predplati. Blago se takoj pošlje.

V Gradcu, dne. 17. febr. 1898.

Ces. svetovalec **Frid. Müller**,
stalni generalni tajnik.

1-4

Pri meni se dobiva prav lepa

koruza in oves

tako tudi različna poljska semena, kakor: deteljno, travno, korenjevo, runkeljnové in bele repe itd. po nizki in dobri postrežbi.

Milan Hočevár,

trgovec v Celji, glavni trg.

6-12

Važno za poljedelce!

K bližajoči se pomladi priporočam svojo veliko zalogo **semena** in sicer:

Štajarsko deteljo, ki je 3 leta prosta **predenice** (žide). **Pravo lucerno**, ki je 7 let prosta **predenice** (žide). **Najboljšo vrsto mrkve**, pese (korenja). **Travniška semena**, sortirana in **mešana za dobro, mokro in suho zemljo**. Vse vrste **vrtnarskih semen**. **Rafjo** za vezanje. **Bakreni vitrijol** za škropljenje v gorica, kakor tudi vezi iz **gumija** za **požlahtnevanje na zeleno**.

Opozarjam, da kupčujem s **semenom najboljšé kaljivosti in čistosti** in ga prodajam po **najnižji ceni**.

Priporočam se udani

Janez Riegelbauer,

kupčija s semenom

1-3

na **Ptuju** (nasproti nemške hranilnice).

NB. Gospod **Anton Gregorič**, veleposestnik na **Ptuju**, kupuje **vsako leto pri meni z najboljšo zadovoljnostjo**.

Zahvala.

Ker sem po pogrebu svoje preljube matere naglo odšel in mi torej ni bilo mogočno osebno se zahvaliti, zato zahvaljujem se tukaj velečastitim gospodom duhovnikom, posebno gospodu župniku Lacku, kateri so moje prošnje, glede spreveda in groba ljubeznivo uslišali, in gospodu kaplanu Weixlu, ker so se iz Ljutomera k sprevodu potrudili. Sprejmite pa tudi vi, župljani križevske župnije, lepo zahvalo, kateri ste mojo staro, mi nepozabljivo mater do hladnega groba sprevedili.

V Varaždinu, dne 16. febr. 1898.

Dr. Križan,
kr. profesor.

30 dni čas poskušnje.

5-letno pismeno jamstvo.

WERTHEIMOV
šivalni stroji.

Jako izv. čisto tiho šivajoč stroj za obitelji in za obrt.

Visok stroj za obitelji. gld. 35.50.

Vsak stroj, ki se v času poskušnje dobro obnese, vzamem na lastne stroške brez zadržka nazaj.

Agentov ni, zato prodajam za polovico navadne cene najboljšo rabo. Zahtevajte cenike in obrazce šiva.

Pošiljam na vse kraje cesarstva. Zaboj zastoj.

Razpošiljatelj šivalnih strojev 7-8

Louis Strauss,

zalagatelj društva c. kr. državnih in železniških uradnikov in učiteljskega semenišča.

Dunaj IV. Margarethenstr. 12. dn.

Pred dvema mesecema ste mi poslali **Wertheimov** šivalni stroj, imenovan „veliki Ringschiff št. 34“, ki ustreza vsem potrebam. Posebno pomnim, da teče lahko, hitro in brez ropota. Hvala za naglo postrežbo in dobro okovarjeno pošiljatev. Delal sem že na kakih dvanajstih strojih, a noben mi ni tako ugajal, kakor **Wertheimov „Ringschiff“**.

V Seegu (Češko) meseca julija 1897.

Karol Rettinger, krojaški mojster.

Stotisočero

družin vsak dan

posebno

rado pije

živijo!

Kathreiner-Kneippovo sladno kavo

Prosta zdravju škodljivih snovij bobove kave ima edino **Kathreiner-Kneippova** sladna kava te dišavo in prijetni ukus. Ker pospešuje tek in je lahko prebavljiva, se **Kathreiner-Kneippova** sladna kava izkazuje že leta jednako dobro za odrasle in otroke. Z ozirom na zdravje in varnost bi pristno „**Kathreinerjeve**“ kave ne smelo nedostajati v nobenem gospodinjstvu.

Svari se pred ničvrednimi ponaredbami.

VABILO

k občnemu zboru

„Hranilnega in posojilnega društva na Ptuju“, kateri se vrši dne 7. sušca t. l. ob 10. uri pred poldnevom v zadržnih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo ravnateljstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Posvetovanje in sklepanje o porabi čistega dobička.
4. Prememba zadržnih pravil.
5. Volitev ravnateljstva.
6. Volitev nadzorstva.
7. Slučajnosti.

Ako bi ob 10. uri ne prišlo zadostno število zadržnikov, skliče se po § 40 zadržnih pravil na 11. uro istega dneva, z istim dnevnim redom, v istih prostorih drugi občni zbor, pri katerem se sme sklepati ne gledé na število zadržnikov.

Hranilno in posojilno društvo na Ptuju.

VABILO

k rednemu občnemu zboru „Posojilnice v Makolah“, ki se bode vršil v četrtek, dne 24. marcija 1898, ob 1. uri popoldne v navadni posojilnični pisarni.

Dnevni red:

1. Poročilo načelnika.
2. Poročilo nadzornika.
3. Odobrenje računskega sklepa za leto 1897.
4. Volitev načelstva in nadzorstva.
5. Slučajni nasveti.

V Makolah, dne 15. febr. 1898.

1-3 **Načelstvo.**

Razglas.

V prvi polovici meseca sušca t. l. se bo na deželni sadje- in vinorejski šoli v Mariboru, vršil 6-tedenski viničarski tečaj ter se bo podučevalo, kako se trte cepijo in kako s trsom ravnati pomladi.

Ubožnim viničarjem se utegne privoliti podpora iz deželnega zaklada.

Prošnje se naj pošljejo ravnateljstvu deželne sadje- in vinorejske šole v Mariboru, katero bo tudi naznanilo začetek omenjenega tečaja.

V Gradcu, meseca februarja 1898.

1-2 **Štaj. dež. odbor.**

Ne več v življenju

se ti bo nudila prilika toliko različnih reči dobiti za 3 gld. 50 kr.

15 komadov 3 gld. 50 kr. 15 komadov 3 gld. 50 kr.

1 reform. remantoir-žepna ura, ki dobro teče, s štiriletnim jamstvom,

1 pozlačena verižica, 2 pozlač. prstana po najnovešem fasonu in z dozdevnimi briljanti. 2 manšetni gumbi, pozlačeni in z mehaniko, lepa broša za gospé, 3 prsne gumbe za šemiset, patent. gumba za vratnik, kička za kravato, futeral za žepno uro, žepno ogledalo v zavitku, nedrenica pozlačena. — Vso to skupaj — 15 komadov — stane z žepno uro vred 3 gld. 50 kr.

Pošilja se le pod poštnim povzetjem.

Ako poslano komu ne sodi, dobi denar nazaj in nima nobene škode.

Dobi se le pri urarju:

Alfredu Fischer,
I. Dunaj, Adalgasse 12. 4-6

Prileten človek,

cerkovniški pomočnik, v službi dobro izurjen, več slovenskega in nemškega jezika, išče službe. — Več pove upravn. „Slov. Gosp.“ 2-3

Posojilnica v Makolah.

Zadržno stanje (bilanca) s početkom l. 1898.

Imovina (aktiva).	gld.		kr.		Zavezanosti (pasiva).	gld.		kr.	
Inventar	149	71			Deleži z delnino	2.088	—		
Dana posojila	220.620	68			Hranilne vloge	gld. 241.705·39			
Naloženi denar z obrestmi za l. 1897	38.656	19			„ pripisane obresti	„ 9.832·15	251.537	54	
Deleži in delnina	136	—			Posebna zaloga	gld. 12.702·91			
Državni papirji (dve 1860. srečki)	1.590	—			Splošna zaloga	„ 5.947·35	18.650	26	
Zaostale obresti	766	82			Predplačane obresti		2.649	37	
Prehodni izdatki	318	19							
Nerabljene tiskovine	42	10							
Gotovina 31. decembra 1897	12.645	48							
	274.925	17					274.925	17	

Rentni davek in vse druge pristojbine plačuje zadruga sama! — Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega, ter jih obrestujemo po 4½%. — Posojila dajemo edino-le zadržnikom in to po 6%. — Uradni dan je vsaki četrtek; kečar pride na četrtek praznik, uradujemo vselej prejšnji dan (sredo). Uradne ure so od 8—12 dopoldne. Ob drugih dnevih se nič ne opravi.

V Makolah, dne 15. februarja 1898.

1-3

Načelstvo.

1898
Mauthner's Samen.

Aussaatzeit: Ende Februar und März.
Saatweite: 20-25 cm. Abstand der Reihen, 10 cm. in der Reihe.
Bodenbeschaffenheit: Tieflocker, recht nahrhaft und nicht frisch gedüngt.

Mauthner-jevih

slovitih
zeliščnih in cvetličnih semen
v zaprtih, oblastveno zavarovanih zavojih
s sodnijsko vpisano
varstveno znamko „medved“
se nahajajo
komisijska skladišča
pri največ
veletrgovinah z mešanim blagom v Avstriji.

V vsakem kraju je poverjena komisijska prodaja 80 najbolj zahtevanih vrst in zeliščnih in cvetličnih semen le jedni tvrdki, toraj nastavljena le jedna omara.

Kot sveža in pristna semena, tvrdke **Edmund Mauthner** (Budimpešta, Andrassystrasse 23.) veljajo le ona, ki so zaprta v izvorne zavitke z letnico 1898 in na katerih se nahaja, kakor kaže poleg stoječa podoba, slika medveda in ime **Mauthner**.

Pred ponarejanji se svari.

Čas setve: Koncem februarja in marcija.

Prostor za posejatev: 25—30cm oddaljenost vrst 10cm v vrsti.

Kokovost zemlje: Globoko zrahljana, redilna in ne na novo pognojena. 2—10

J. Pserhofer-jeva lekarna, Zum goldenen Reichsapfel

Dunaj, I., Singerstrasse Nr. 15.

J. Pserhofer-jeve teločistilne kroglice,

staroznana, lahko teločistilno in od mnogih zdravnikov občinstvu priporočeno domače sredstvo. Te kroglice so tiste, ki so že več desetletij znane pod imenom „J. Pserhofer-jeve křičistilne kroglice“ in se jedino pristne izdelujejo v lekarni „zum goldenen Reichsapfel“, Dunaj, I., Singerstrasse 15.

Teh kroglic stane: Jedna škatljica s 15 kroglicami 21 kr., jeden zavitek šestih škatljic 1 gld. 5 kr., — Ako se denar naprej pošlje, stane s prosto pošiljativjo vred: 1 zavitek kroglic 1 gld. 25 kr., 2 zavitka 2 gld. 30 kr., 3 zavitki 3 gld. 35 kr., 4 zavitki 4 gld. 40 kr., 5 zavitkov 5 gld. 20 kr., 10 zavitkov 9 gld. 20 kr. (Manj, kakor eden zavitek se ne pošilja.)

Prosimo, da se izrečno zahteva „J. Pserhofer-jeve teločistilne kroglice“

in paziti je, da ima pokrov vsake škatljice isti podpis **J. Pserhofer** in sicer v rdečih pismenih, kateri je videti na navodilu za porabo.

Balzam za ozeblino J. Pserhoferja. 1 posodica 40 kr., prosto poštnine 65 kr.
Trpotčev sok, proti razlizenju, ena steklenica 50 kr.
Balzam za golšo, 1 steklenica 40 kr., poštnine prosto 65 kr.
Stolovi Kola-izdelki izvrstnih krepčal za želodec in živce. 1 liter Kola-

vina ali eliksirja 3 gld., ½ litra 1 gld. 60 kr., ¼ litra 85 kr.
Britka želodčna tinktura. (nekdaj življenska esenca imenovana.) Rahlo mečilo, ki buči in krepča želodec pri slabem prebavanju. 1 steklenica 22 kr., dvanajstero 2 gld.
Balzam za rane, 1 steklenica 50 kr.
Tanokininska pomada J. Pserho-

fer-ja, pospešuje izvrstno rast las, 1 škatlja 2 gld.
Zdravilni obliži za rane bivšega prof. Stendela, 1 posodica 50 kr., poštnine prosto 75 kr.
Univerzalna čistilna sol A. W. Bulricha, domače sredstvo proti slabi prebavi. 1 zavitek 1 gld.

Razven imenovanih izdelkov dobivajo se še vse druge domače in vnanje farmacevtske specialitete, naznanjene v avstrijskih časopisih, in ako niso v zalogi, se na zahtevanje na tanko in najceneje naročajo.

Razpošiljanja po pošti se točno odpravljajo proti gotovini, večja naročila proti povzetju. 6-6 Če se denar naprej pošlje (najboljše po poštni nakaznici), stane poštnina dosti manj, kakor po povzetju.